EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2024.7.22.
COM(2024) 305 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

az Európai Unió által megkötött nemzetközi megállapodások szerinti, a beruházók és az államok közötti vitarendezéssel kapcsolatos pénzügyi felelősségre vonatkozó 912/2014/EU rendelet végrehajtásáról

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

az Európai Unió által megkötött nemzetközi megállapodások szerinti, a beruházók és az államok közötti vitarendezéssel kapcsolatos pénzügyi felelősségre vonatkozó 912/2014/EU rendelet végrehajtásáról

1. Bevezetés

2014. július 23-án az Európai Parlament és a Tanács elfogadta az Európai Unió által megkötött nemzetközi megállapodások által létrehozott, a beruházók és az államok közötti vitarendezést végző választottbíróságokkal kapcsolatos pénzügyi felelősség meghatározására vonatkozó keret létrehozásáról szóló 912/2014/EU rendeletet (a továbbiakban: a pénzügyi felelősségről szóló rendelet). A pénzügyi felelősségről szóló rendelet jogalapja az EUMSZ 207. cikke; e cikk a közös kereskedelempolitikáról szól, amelynek része a közvetlen külföldi tőkebefektetés.

A Bizottság a pénzügyi felelősségről szóló rendelet végrehajtásáért felelős uniós intézmény. A Bizottságon belül az illetékes szervezeti egység a Kereskedelmi Főigazgatóság; a vitarendezési eljárás és az eljárás esetleges későbbi szakaszai során az Unió képviseletét a Jogi Szolgálat látja el.

A pénzügyi felelősségről szóló rendelet kritériumokat állapít meg az alperesi státusz meghatározása, valamint az Unió és a tagállamok közötti pénzügyi felelősség megosztása tekintetében olyan elbánás esetén, amely a beruházó és az állam közötti vitarendezési eljárás nyomán pénzbeli kártérítést eredményezhet.

A pénzügyi felelősség általában a kártérítési kötelezettséget keletkeztető elbánásért felelős jogalanyt terheli. Ez azt jelenti, hogy az Unió viseli a pénzügyi felelősséget, ha az érintett elbánást az Unió valamely intézménye, szerve vagy hivatala alkalmazta, míg a tagállam tartozik pénzügyi felelősséggel, ha az érintett elbánást a tagállam alkalmazta. Ha azonban egy tagállam az uniós jog által előírt módon jár el – például egy uniós irányelv átültetésével –, a pénzügyi felelősséget az Unió viseli, amennyiben az érintett elbánást az uniós jog írja elő.

Az alperesi státusz tekintetében rendszerint az a szabály, hogy a pénzügyi felelősséget viselő fél jár el a vitában alperesi minőségben. Vannak azonban olyan sajátos körülmények, amikor az Unió jár el alperesi minőségben még akkor is, ha a pénzügyi felelősséget részben vagy teljes egészében a tagállam viseli. Ez a helyzet például a következő esetekben: egy tagállam azt kéri, hogy az Unió járjon el alperesi minőségben (például a vita során szükséges technikai szakértelemre tekintettel); az eset olyan, a tagállam által alkalmazott elbánást is magában foglal, amelyet az uniós jog ír elő; hasonló elbánás tekintetében WTO vitarendezési eljárás zajlik, és biztosítani kell az érvelés következetességét.

A pénzügyi felelősségről szóló rendelet rendelkezéseket határoz meg annak biztosítására, hogy amikor az Unió jár el alperesi minőségben a valamely tagállam által alkalmazott elbánást illetően, az érintett tagállam és az Unió a vitarendezési eljárás során szoros együttműködésben dolgozzon, az Európai Unióról szóló szerződés 4. cikkének (3) bekezdésében előírt lojális együttműködés elvének megfelelően. Ide tartozik az érintett tagállam érdekei védelmének figyelembevétele, az időben történő információcsere és a vonatkozó dokumentumok cseréje, gyakori konzultációk folytatása, valamint az eljárás során az Uniót képviselő küldöttségben való részvétel.

A pénzügyi felelősségről szóló rendelet emellett eljárásokat állapít meg a tagállamok és a Bizottság számára arra vonatkozóan, hogy megegyezésre jussanak a vita költségeinek és a megítélt pénzügyi kártérítésnek a kifizetése tekintetében, annak biztosítása érdekében, hogy az EU forrásait – akár csak ideiglenesen – ne érje indokolatlan teher. Mindenekelőtt a Bizottság és az érintett tagállam köteles a költségek időszakos megtérítésére és a kártérítés fizetésére vonatkozóan megegyezésre jutni. Amennyiben az érintett tagállam nem vállalja a pénzügyi felelősséget, a Bizottság határozatot intézhet hozzá, felszólítva, hogy az alkalmazandó kamatokkal együtt fizesse be az érintett összeget az Unió költségvetésébe.

Végezetül a pénzügyi felelősségről szóló rendelet eljárásokat és követelményeket állapít meg az ügyek egyezséggel történő rendezésére, amennyiben az egyezség az Unió érdekét szolgálja. A kizárólag az Unió pénzügyi felelősségét érintő ügyekben az egyezségről a Bizottság határoz. Ha egy ügy egy tagállam által alkalmazott elbánásra is vonatkozik, a vita rendezése vagy a tagállam hozzájárulását igényli, vagy a Bizottság határozhat róla, feltéve, hogy annak nincs pénzügyi vagy költségvetési vonzata az érintett tagállamra nézve.

A vita különböző szakaszaiban a pénzügyi felelősségről szóló rendelet tájékoztatási kötelezettségeket ír elő a Bizottság számára az Európai Parlamenttel és a Tanáccsal szemben, például amikor a Bizottság a felperestől vagy egy harmadik országtól konzultáció iránti kérelmet vagy vitarendezési eljárás kezdeményezésére vonatkozó szándékról szóló értesítést kap.

2. A pénzügyi felelősségről szóló rendelet alkalmazásának jelenlegi hatálya

A pénzügyi felelősségről szóló rendelet beruházók és államok közötti, harmadik országbeli felperes által kezdeményezett vitarendezési eljárásokra alkalmazandó, amelyeket olyan megállapodások keretében folytatnak, amelyeknek az EU részes fele. Jelenleg, a beruházók és az államok közötti vitarendezési mechanizmust is tartalmazó megállapodások – például a Kanadával (CETA), Szingapúrral, Vietnámmal és Chilével kötött kétoldalú megállapodás – megerősítéséig és hatálybalépéséig a pénzügyi felelősségről szóló rendelet ténylegesen csak a beruházók és az államok közötti azon vitarendezési ügyekre alkalmazandó, amelyeket az EU-val szemben az Energia Charta Egyezmény keretében kezdeményeztek.

3. Az Energia Charta Egyezmény alapján az Unió ellen indított ügyek

Az Energia Charta Egyezmény alapján mindeddig két beruházásivita-rendezési eljárás indult az Unió ellen. Ezek az eljárások jelenleg is folyamatban vannak. Emellett az Unióhoz érkezett néhány, az Energia Charta Egyezmény 26. cikke szerinti konzultáció iránti kérelem, ezek azonban még nem jutottak a formális választottbírósági eljárás szakaszába. Az alábbiakban részletesen ismertetjük ezeket az eljárásokat.

a. A Prosisa és a Risteel Corporation keresete a spanyolországi megújulóenergia-támogatási rendszerre vonatkozóan (2015)

2015-ben a Bizottság az Energia Charta Egyezmény 26. cikke alapján két, konzultáció iránti keresetet kapott: a Prosisa AG svájci vállalattól, illetve a Risteel Corporation BV holland vállalattól. A Bizottság 2015. október 7-én a pénzügyi felelősségről szóló rendelet 4. és 7. cikkével összhangban tájékoztatta az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

Mindkét vállalat beruházásokat hajtott végre a fotovoltaikus és a szélenergia-ágazatban, valamint a megújuló energia biomasszával történő előállításának ágazatában Spanyolország területén, és keresetük Spanyolország azon döntéséhez kapcsolódott, hogy módosítja a megújuló energiára vonatkozó támogatási rendszert. A vállalatok ezzel párhuzamosan meg is indították az eljárást Spanyolországgal szemben. Alapvetően azzal érveltek, hogy a Bizottság megsértette az Energia Charta Egyezmény 10. cikkében foglalt tisztességes és méltányos bánásmódra vonatkozó előírást azáltal, hogy beavatkozott az Energia Charta Egyezmény keretében létrehozott választottbíróságok előtt, valamint azáltal, hogy érvelése szerint az Energia Charta Egyezmény nem alkalmazandó a valamely uniós tagállam és egy másik uniós tagállambeli beruházó közötti kapcsolatok esetében.

Az Energia Charta Egyezmény 26. cikkének (1) bekezdése szerinti konzultációkra 2015. december 1-jén került sor a beruházók és a Bizottság között. A Bizottság egyértelművé tette, hogy megítélése szerint nem létezik olyan érvényes jogalap, amely lehetővé tenné a vállalatok számára, hogy eljárást indítsanak az Unióval szemben.

A vállalatok nem tettek további lépéseket az EU-val szemben.

b. A Nord Stream 2 keresete a földgázirányelv módosításával kapcsolatban (2019)

2019. április 12-én a Nord Stream 2 AG, a Gazprom Svájcban bejegyzett leányvállalata levelet intézett a Bizottsághoz, amelyben felvilágosítást kért a 2009/73/EK földgázpiaci irányelvet módosító 2019. április 17-i (EU) 2019/692 irányelvben[1] (a továbbiakban: a földgázirányelvet módosító irányelv) foglalt eltérések alkalmazásával kapcsolatban. A levélben a Nord Stream 2 az Energia Charta Egyezmény állítólagos megsértéséről is értesítette a Bizottságot, és felkérte az EU-t, hogy az Energia Charta Egyezmény 26. cikkének (1) bekezdésével összhangban kíséreljen meg a vita békés rendezését. A pénzügyi felelősségről szóló rendelet 4. cikkének megfelelően a Bizottság 2019. május 13-án tájékoztatta a Tanácsot és az Európai Parlamentet ezekről a fejleményekről.

A Nord Stream 2 AG azzal érvelt, hogy a módosított földgázirányelv alapján jogosult eltérni a földgázról szóló irányelv szerinti, a szétválasztásra, a harmadik felek általi hozzáférésre és a díjszabásra vonatkozó szabályoktól, mivel az ilyen eltérés lehetővé tenné számára a beruházás megtérülését, ami jogos elvárás lenne a részéről. Állítása szerint, amennyiben a földgázirányelvet módosító irányelv alapján nem jogosult az eltérés alkalmazására, és nem kerül sor más lépésre annak érdekében, hogy a vállalat az eltérésnek megfelelő helyzettel egyenértékű pozícióba kerüljön, az az Energia Charta Egyezmény és különösen annak 10. és 13. cikke szerinti uniós kötelezettségek megsértését jelentené. A Nord Stream 2 AG azzal is érvelt, hogy ő az Energia Charta Egyezmény értelmében szerződő fél beruházójának minősül, mivel a székhelye Zug, Svájc, ahol jelentős mértékű üzleti tevékenységet folytat.

A Bizottság és a Nord Stream 2 közötti konzultációra 2019. június 25-én került sor. Az Európai Bizottság mindaddig nem foglal állást arról, hogy véleménye szerint a Nord Stream 2 rendelkezik-e kereshetőségi joggal a tekintetben, hogy az Energia Charta Egyezmény keretében keresetet nyújtson be, amíg a beruházó nem nyújt be konkrét bizonyítékot Svájcban végzett üzleti tevékenységére vonatkozóan. A Bizottság arról is tájékoztatta a beruházót, hogy véleménye szerint a földgázirányelvet módosító irányelv megkülönböztetésmentes, és

[1] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/692 irányelve (2019. április 17.) a földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról szóló 2009/73/EK irányelv módosításáról, HL L 117., 2019.5.3., 1. o.

megfelel az EU Energia Charta Egyezmény szerinti nemzetközi kötelezettségeinek. Azt a kérdést illetően, hogy a Nord Stream 2 jogosult-e eltérés alkalmazására, a Bizottság emlékeztetett a földgázirányelvet módosító irányelv szabályaira, nevezetesen arra, hogy az eltérések engedélyezéséről az érintett tagállami hatóságok határoznak az irányelvet átültető nemzeti szabályok és egyedi kérelmek alapján.

A Bizottság 2019. július 8-án, július 26-án és augusztus 6-án további írásbeli információcserét folytatott a Nord Stream 2 vállalattal. 2019. július 25-én a Nord Stream 2 keresetet nyújtott be a Törvényszékhez a földgázirányelvet módosító irányelv megsemmisítése iránt (T-526/19 sz. ügy). A Törvényszék 2020. május 20-i végzésével[2] a keresetet mint elfogadhatatlant elutasította. Fellebbezést követően a Bíróság részben hatályon kívül helyezte a Törvényszék végzését, és a földgázirányelvet módosító irányelv egyes rendelkezései tekintetében elfogadhatónak nyilvánította a Nord Stream 2 AG által benyújtott megsemmisítés iránti keresetet[3]. A Bíróság visszautalta az ügyet a Törvényszék elé, hogy az érdemben bírálja el a megsemmisítés iránti keresetet. Ez az eljárás jelenleg folyamatban van (T-526/19. RENV számon).

2019. szeptember 26-án a Nord Stream 2 az Energia Charta Egyezmény 26. cikke (2) bekezdésének c) pontja és 26. cikke (4) bekezdésének b) pontja értelmében értesítést nyújtott be az Unióval szembeni választottbírósági eljárás kezdeményezéséről. A Bizottság 2019. október 1-jén a pénzügyi felelősségről szóló rendelet 4. cikkével összhangban tájékoztatta az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

A választottbírósági eljárásról szóló értesítésben a Nord Stream 2 AG azt állítja, hogy a földgázirányelvet módosító irányelv és az azzal kapcsolatos uniós fellépés sérti az EU Energia Charta Egyezmény szerinti kötelezettségeit, különösen az Energia Charta Egyezmény 10. cikkének (1) és (7) bekezdése, valamint 13. cikke szerinti kötelezettségeit.

2019. december 9-én helyt adtak a Nord Stream 2 AG által jelölt választottbíróval szemben az EU által emelt kifogásnak. A joghatóságra és az ügy érdemére vonatkozó írásbeli beadványok 2020-ban és 2021-ben történt cseréjét követően az eljárás 2022 márciusában felfüggesztésre került, miután a Nord Stream 2 AG nemzetközi szankciók hatálya alá került, és egyezségi eljárást (a svájci jog szerinti fizetésképtelenségi eljárás) kezdeményezett Svájcban. Az EU 2022. október 3-án közölte, hogy indokolatlan lenne a választottbírósági eljárás további felfüggesztése, és hogy a választottbíróságnak meg kellene szüntetnie az eljárást. 2022. október 13-án a választottbíróság videokonferencia útján eljárási kérdésekkel foglalkozó megbeszélést tartott a felekkel. A Nord Stream 2 AG arról tájékoztatta a választottbíróságot, hogy az egyezségi eljárásban kibocsátott ideiglenes moratórium alapján kinevezett vagyonfelügyelő engedélyezné a választottbírósági eljárás folytatását, amennyiben egy harmadik fél biztosítja az ehhez szükséges finanszírozást. Válaszul az EU előadta, hogy a Nord Stream 2 AG nem bizonyította a választottbírósági eljárás folytatására vonatkozó észszerű lehetőséget, és hogy a Nord Stream 2 AG által szolgáltatott kiegészítő információk nem indokolják a választottbírósági eljárás felfüggesztésének további meghosszabbítását. Az EU kérte a költségekre vonatkozó biztosíték nyújtásának elrendelését is. 2022. november 24-én kelt levelében a Nord Stream 2 arról tájékoztatta a választottbíróságot, hogy sikerült

[2] A Törvényszék (nyolcadik tanács) 2020. május 20-i végzése, Nord Stream 2 AG kontra Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsa, T-526/19, ECLI:EU:T:2020:210.

[3] A Bíróság (nagytanács) 2022. július 12-i ítélete, Nord Stream 2 AG kontra Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsa, C-348/20 P, ECLI:EU:C:2022:548.

biztosítania a választottbírósági eljárás folytatásához szükséges költségeket, és az eljárás felfüggesztésének megszüntetését kérte a választottbíróságtól. Az EU ezt ellenezte és megismételte az eljárás megszüntetése iránti kérelmét, vagy másodlagosan, a választottbírósági eljárás folytatásának elutasítását kérte, kivéve, amennyiben a Nord Stream 2 megfelelő módon és összegben biztosítékot nyújt a költségek fedezésére. 2023. július 14-i végzésével a bíróság elutasította a választottbírósági eljárás megszüntetése iránti kérelmet, azonban helyt adott az Unió költségbiztosíték iránti kérelmének. Következésképpen arra kötelezte a Nord Stream 2-t, hogy az Állandó Választottbíróságnál helyezzen letétbe pénzbeli biztosítékot az EU jogi képviselettel kapcsolatos költségeinek fedezésére. A Nord Stream 2 a költségek fedezéséhez szükséges biztosítékot szabályszerűen letétbe helyezte. A következő lépések a további írásbeli beadványok cseréje és a várhatóan 2025 elején tartandó szóbeli meghallgatás lesznek.

Az e választottbírósági eljáráshoz kapcsolódó dokumentumok az Állandó Választottbíróság honlapján érhetők el.[4]

c. Egyesült királysági beruházók keresetei az AS PNB Banka nevében az Európai Központi Bank által megállapított szabályozási követelményekkel szemben (2019)

2019. május 2-án a Bizottsághoz az Energia Charta Egyezmény 26. cikkének (1) bekezdése alapján levél érkezett, melyet egyesült királysági állampolgárságú orosz beruházók nyújtottak be a lettországi AS PNB Bank nevében az Európai Központi Bank (EKB) bizonyos döntéseivel kapcsolatban, amelyek szabályozó követelményeket írtak elő a bank számára, és állítólagosan befolyásolták egy lettországi szélerőműparkba (Winergy) történő beruházásukat.

A beruházók konkrétan azt állították, hogy az EKB 2019. május 17-i határozattervezete – amely határidőket szabott az AS PNB Bank számára a Winergy-nek való kitettsége megszüntetésére és bizonyos tőkemegfelelési küszöbértékek teljesítésére vonatkozóan – ahhoz vezetett, hogy a banktól megvonták az engedélyét, a beruházókat pedig megfosztották a Winergy-be eszközölt beruházásaiktól. A beruházók – Lettországgal együtt – azzal érveltek, hogy az Unió fellépései révén fenyegetést jelent a Winergy-ben eszközölt beruházásaik fenntartására és biztonságára, sértve az Energia Charta Egyezmény III. részében foglalt uniós kötelezettségeket.

A Bizottság 2019. május 24-én tájékoztatta az Európai Parlamentet és a Tanácsot ezekről az állításokról.

2019. június 28-án a Bizottság levelet intézett a beruházókhoz, amelyben kifejtette azt a véleményét, hogy a beruházók az Energia Charta Egyezmény értelmében nem rendelkeznek kereshetőségi joggal arra, hogy eljárást kezdeményezzenek az EU-val szemben, mivel uniós állampolgárok, és ezért a keresetek visszavonását javasolta. A beruházók nem tettek további lépéseket az EU-val szemben.

d. Lengyel beruházók keresete a lengyelországi turówi bányában folytatott lignitbányászati tevékenységekkel kapcsolatban (2022)

[4] https://pca-cpa.org/en/cases/239/.

2022. január 17-én a Bizottság az Energia Charta Egyezmény 26. cikkének (1) bekezdése alapján levelet kapott a PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. és a PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. lengyel beruházóktól (a továbbiakban együttesen: PGE-k) a lengyelországi turówi bányában folytatott lignitbányászati tevékenységekbe történt beruházásaikkal kapcsolatban. A levél célja az volt, hogy értesítse az EU-t az Energia Charta Egyezmény esetleges megsértéséről, és az EU és a PGE-k közötti, az Energia Charta Egyezmény 26. cikkének (1) bekezdése szerinti egyezségre irányuló kérelmet tartalmazott. A PGE-k mindenekelőtt az Európai Unió Bírósága (EUB) által a C-121/21. sz. ügyben hozott határozatokra[5] hivatkoztak, amelyek elrendelték a turówi bányában folytatott lignitbányászati tevékenységek beszüntetését.

2022. március 8-án a Bizottság levelet intézett a beruházókhoz, amelyben kifejtette azt a véleményét, hogy a beruházók az Energia Charta Egyezmény értelmében nem rendelkeznek kereshetőségi joggal arra, hogy eljárást kezdeményezzenek az EU-val szemben, mivel uniós állampolgárok, és ezért a keresetek visszavonását javasolta. A beruházók nem tettek további lépéseket az EU-val szemben.

e. Az SCE Solar Don Benito APS keresete (2022)

2022. november 18-án a Bizottság az Energia Charta Egyezmény 26. cikkének (1) bekezdése szerinti levelet kapott az SCE Solar Don Benito APS dán befektetőtől. A befektető a napenergia-szektorban működik, és az Energia Charta Egyezmény keretében indult, *Green Power K/S és SCE Solar Don Benito APS kontra Spanyol Királyság* választottbírósági ügy (SCC ügyszám: V2016/135) egyik felperese volt. A Bizottság amicus curiae minőségben beavatkozott e választottbírósági eljárásba, amely a keresetet a választottbíróság hatáskörének hiánya miatt elutasító határozattal zárult. A választottbíróság különösen úgy ítélte meg, hogy az EUB Achmea- és Komstroy- ítélete alkalmazandó a választottbírósági eljárásra, valamint hogy Spanyolországnak az Energia Charta Egyezmény szerinti választottbírósági eljárás indítására vonatkozó javaslata az EU-n belüli viszonylatban nem alkalmazható. 2022. november 18-i levelében a beruházó utalt az EUB ítéleteire és a Bizottság beavatkozására a korábbi választottbírósági eljárásba, és azt állította, hogy az EU megsértette az Energia Charta Egyezményt azáltal, hogy megakadályozta a beruházót abban, hogy hatékonyan érvényesítse jogait választottbírósági eljárásban.

2023. január 27-én a Bizottság levelet intézett a beruházóhoz, amelyben kifejtette azt a véleményét, hogy a beruházó az Energia Charta Egyezmény értelmében nem rendelkezik kereshetőségi joggal arra, hogy eljárást kezdeményezzen az EU-val szemben, mivel uniós állampolgár, és ezért a kereset visszavonását javasolta. A beruházó nem tett további lépéseket az EU-val szemben.

f. A Klesch Group Holdings Limited és társai keresete az (EU) 2022/1854 tanácsi rendelettel kapcsolatban (2023)

A Bizottsághoz 2023. október 2-án a Beruházási Viták Rendezésének Nemzetközi Központja útján választottbírósági eljárás iránti kérelem érkezett az EU ellen, amelyet a Klesch Group Holdings Limited & társai (a továbbiakban: Klesch Group) kezdeményeztek az Energia Charta Egyezmény hatálya alá tartozó jogvitában. A Klesch Group az energiaágazatban

[5] Cseh Köztársaság kontra Lengyelország (turówi bánya), C-121/21. Az ügyet a Bíróság elnökének 2022. február 4-i végzésével törölték a Bíróság nyilvántartásából.

működő, Jersey-n bejegyzett vállalatcsoport. A választottbírósági eljárás iránti kérelme benyújtását megelőzte egy, ugyanebben az ügyben előterjesztett kifogásközlés és konzultáció iránti kérelem. A vita dániai és németországi olajfinomítókba történő beruházásokkal kapcsolatos; a Klesch Group vitatja az (EU) 2022/1854 tanácsi rendelet[6] szerinti ideiglenes szolidaritási hozzájárulást. A tanácsi rendelet a nyersolaj-, földgáz-, szén- és finomítói ágazatban tevékenységeket folytató vállalatok esetében kötelező ideiglenes szolidaritási hozzájárulást állapít meg a 2022. és/vagy 2023. pénzügyi évben keletkezett többletnyereségek azon része után, amely meghaladja a 2018 és 2021 között keletkezett átlagos éves adóköteles nyereségek 20 %-os növekedését. A Bizottság 2023. október 20-án a pénzügyi felelősségről szóló rendelettel összhangban tájékoztatta az Európai Parlamentet és a Tanácsot a jogvitáról.

Dánia és Németország hasonló választottbírósági eljárás iránti kérelmet kapott a Klesch Grouptól az ideiglenes szolidaritási hozzájárulást végrehajtó nemzeti jogszabályaikkal kapcsolatban. A Bizottság szoros kapcsolatban áll Dániával és Németországgal a közös védekezés koordinálása érdekében. Dánia és Németország a pénzügyi felelősségről szóló rendelet 9. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében megerősítette, hogy nem kívánnak alperesi minőségben eljárni a Klesch Group által ellenük indított ügyekben. Ezért ezekben az esetekben az Unió jár el alperesi minőségben (a pénzügyi felelősségről szóló rendelet 9. cikke (1) bekezdésének utolsó mondata).

4. A beruházók és az államok közötti, az Unióval szembeni vitarendezési eljárások átláthatósága

Az Európai Bizottság elkötelezett amellett, hogy biztosítsa az Unió ellen kezdeményezett, a beruházók és az államok közötti vitarendezési eljárások legmagasabb szintű átláthatóságát. Az elmúlt években a Bizottság számos kezdeményezés révén gyökeresen megreformálta a beruházási viták rendezésére vonatkozó uniós megközelítést. Ezek közé tartoznak az átláthatóságra vonatkozó tárgyalási szabályok, amelyek a 2013. évi UNCITRAL átláthatósági szabályok elfogadásához vezettek, és e szabályoknak az EU Kanadával, Szingapúrral, Vietnámmal, Chilével és Mexikóval kötött kétoldalú megállapodásaiban rögzített, a beruházási vitákkal foglalkozó bírósági rendszerekre vonatkozó rendelkezéseibe való beépítését eredményezték.

Az Unió részt vett a beruházó és állam közötti, szerződésen alapuló választott bírósági eljárás átláthatóságára vonatkozó ENSZ-egyezmény (a továbbiakban: Mauritiusi Egyezmény, New York, 2014) tárgyalásán is; ez az ENSZ-egyezmény az UNCITRAL átláthatósági szabályok alkalmazásáról rendelkezik a több mint 3000 hatályos kétoldalú beruházási megállapodás tekintetében. A Bizottság annak érdekében, hogy a Mauritiusi Egyezmény révén az UNCITRAL átláthatósági szabályai az Energia Charta Egyezményre is alkalmazandók legyenek, 2015 januárjában javaslatot tett a Mauritiusi Egyezmény EU általi aláírásának engedélyezéséről szóló tanácsi határozatra. A Tanács 2024. június 25-én elfogadta a Mauritiusi Egyezmény aláírásáról szóló határozatot, és az EU most hivatalosan alá fogja írni azt. Majd az Európai Parlament jóváhagyását követően az EU ratifikálja a Mauritiusi Egyezményt. Amint az EU aláírta és megkötötte a Mauritiusi Egyezményt, a tagállamok elindíthatják a nemzeti ratifikációs folyamatot.

[6] A Tanács (EU) 2022/1854 rendelete (2022. október 6.) a magas energiaárak kezelését célzó vészhelyzeti beavatkozásról, HL L 261I., 2022.10.7., 1. o.

A Bizottság mindeközben kezdeményezéseket tett annak érdekében, hogy a beruházók által indított, eddig tudomására jutott keresetek esetében a lehető legnagyobb mértékű átláthatóságot biztosítsa. A Kereskedelmi Főigazgatóság honlapján közzétette a beruházók és a Bizottság közötti legutóbbi egyeztetéseket (https://policy.trade.ec.europa.eu/enforcement-and-protection/dispute-settlement/investment-disputes_en?prefLang=hu). Amennyiben a beruházók úgy döntenek, hogy választottbírósági eljárást indítanak, a Bizottság folytatni kívánja az átláthatósági normák alkalmazását azáltal, hogy a beruházókkal megállapodik a beadványok közzétételéről, és nyílt meghallgatásokat szervez.

***